

Meie kärbseseeni 5

MALL VAASMA

LEPA-KÄRBSESEEN

Amanita friabilis

Kübar hall, pruunikashall või hallikaspruun, serv rihveljas, enamasti jäävad üldkatisest suured hallid laigud, noorelt kumer, hiljem lame, õrn, läbimõõt kuni 6 cm.

Eoslehekesed valged, vabad. Jalg valkjas, hele pruunikashallide hõredate peente soomustega, rõngata, alus muguljas, millel tupe jäänused vaid ebemetena, kuni 12 x 1 x 1,5 cm. Tuppest jäävad jala muguljale osale vaid hallid ebemed. Seeneliha valkjas, väga õhuke, lõhnata, maitseta. Eospulber valge. Eosed lai-ellipsoidsed, pole amüloidsed, 9,5–13 x 9–12 µm.

Kasvab koos leppadega, harva.

VIII–IX.

Mürgisuse kahtlusega. Eesti punases raamatus.

FOTOD: JA JOONISED: VELLO LIIV

OLIIVHALL KÄRBSESEEN

Amanita olivaceogrisea

Kübar oliivhall, ooker- või pruunikashall, serv rihveljas, suurte üksikute hallide või pruunikashallide üldkatisel laikudega, kumer kuni lame, nõrgalt kleepuv, õrn, läbimõõt kuni 6 cm.

Eoslehekesed valged, vabad. Jalg valge, peente tihe-date oliivhallikate soomustega, rõngata, tupega, kuni 9 x 1 cm. Tupp valge, serv hallikas, tihti roostetäpiline, laguneb kergesti. Seeneliha valge, õhuke, lõhnata, maitseta. Eospulber valge. Eosed kerajad, pole amüloidsed, 9–12,5 (14) µm.

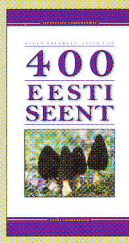
Kasvab soostuvates segametsades, harva. Liigi on kirjeldanud Kuulo Kalamees Nigula looduskaitsealalt.

IX.

Söödavus teadmata.

	kupatatult söödav		mürgine
	söödav		surmavalt mürgine
	tinglikult söödav		värskelt mürgine, kupatatult söödav
	mittesöödav		mürgisus kaheldav
	Eesti punases raamatus ja/või riikliku looduskaitse all		

Loe veel:

HALLIKASPRUUN KÄRBSESEEN*Amanita submembranacea*

Kübar kollakas- või hallpruun, tihti oliivja tooniga, serv heledam, peaaegu valkjas, rihveljas, enamasti hallikate suurte üldkatisel laikudega, kumer kuni lame, läbimõõt kuni 12 cm.

Eoslehekesed valged, suhteliselt hõredad, serv kohati tume, vabad. Jalg valge, allpool kahvatul hallpruunil põhjal tihedalt peenebemeline, rõngata, tupega, kuni 18 x 2 cm. Tupp hall, avar, laguneb kergesti. Seeneliha valge, lõhnata, maitseta. Eospulber valge. Eosed kerajad, pole amüloidsed, 10–14 µm.

Kasvab okas- ja segametsades, harva.

IX–X.

Söödavus teadmata.

MAIRE KÄRBSESEEN*Amanita mairei*

Kübar tumedam hall kuni pruunhall, serv helehall kuni valkjas, rihveljas, suurte valgete üldkatisel laikudega, kumer-lame kuni nõgus, läbimõõt kuni 12 cm. Eoslehekesed valged, vabad. Jalg valkjas, tihedalt pruunikashallide peente ebemetega, mis moodustab vanematel viljakehadel siksakmusteri, rõngata, tupega, 12 x 2 cm. Tupp valge, avar, vatjas, paks. Seeneliha valge, lõhnata, maitseta. Eospulber valge. Eosed ellipsoidsed, pole amüloidsed, 10–14 x 8–10 µm.

Kasvab segametsades, Eestis üks oletatav leid Saaremaalt.

IX.

Söödavus teadmata.

KAHVATU KÄRBSESEEN*Amanita lividopalleseens*

Kübar kahvatu hallikasbeež või hele ookerhall, serv heledam, rihveljas, kumer kuni lame, läbimõõt kuni 14 cm. Eoslehekesed valged, serv tihti tumedam, vabad. Jalg hele kreemikas, peenelt soomuselise, rõngata, tupega, 15 x 2 cm. Tupp valkjas, välispind tihti pruunikas-beežikas, avar, laguneb kergesti, kuid võib ka laikudena jääda jala alusele, tihti jääb jalale tupe ülaservast ringjas võõnd. Seeneliha valkjas, lõhnata, maitseta. Eospulber valge. Eosed kerajad, pole amüloidsed, 9–13 µm.

Olemasolu Eestis tõenäoline lehtmetsades, puisnitudel või parkides.

Söödavus teadmata.

